

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status accomodatas complectens

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. VII. Quid circa Confessionem Personarum piè vivere volentium sit
observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

viat nemo, tamen scatebras emittunt: & omnes, et si nemo bibat, nihil secius fluunt: sic oportet & illum, qui concionatur (aut alio modo hortatur) quamvis nullus auscultet, tamen prestare, quidquid in ipso situm est.

CAPUT VII.

QUID CIRCA CONFESIONEM PERSONARUM pie vivere violentium sit observandum?

Q. I. AN Confessarii Officium sit, Penitentes suos non tantum à peccatis absolvere, sed etiam ad pie & Christianè vivendum incitare, & iuvare? R. affirmativè: sic enim colligitur ex triplici officio, quod ei incumbit, scilicet *Judicis*, ratione cujus spectat ad Confessarium, Penitentem à peccatis, & censuris, si potest, absolvere: *Medici*, ratione cujus ad ipsum pertinet, varia Media pro peccatis deinceps fugiendis præscribere; *Doctoris*, ratione cujus ipsi incumbit, Penitentes suos in iis, quæ ad eorum statum & perfectionem pertinent, instruere, & erudire. Hinc jam olim DEUS Jeremiam ad curandas animas missurus, non solum eidem imperavit, ut eveleret, & destrueret, dissiparet, & perderet; sed etiam, ut ædificaret, & plantaret, præcepit. Quid autem est ædificare, nisi juvare, ut Christiani non primam duntaxat justitiæ Christianæ partem, quæ hortatur ad declinandum malum, sed etiam alteram, quæ jubet facere bonum, impleant. Id quod S. Gregorius Nazianzenus orat. 1. clariùs indicavit, dum dixit: *Medici animarum scopus est, anima pennas addere, ac mundo eam eripere, Deoque dare, divinamque imaginem aut manentem conservare, aut periclitantem fulcire, aut dilapsam in pristinum statum revocare, Christumque per Spiritum sanctum in pectoris domicilium admittere; atque, ut summatim dicam, eum, qui Superioris agminis sit, DEVM efficere, & supernam ei beatitudinem comparare. Huc Magistra lex tendit, huc exinanita Deitas, huc assumpta caro.*

Qu. 2. Quid potissimum docere debeat suos Penitentes Confessarius? Resp. generatim loquendo, omnem illius Instructionem eò tendere debere, ut satisfaciant triplici officio, quod cui vis à DEO commissum est, nempe 1. *Officio Hominis quæ talis*: ad quod spectat, ut secundum naturam suam & rationis

dictamen vivat, atque adeo naturalia præcepta à DEO in Catalogo præscripta studiosè observet. *Si enim, ut bene monet pius Asceta l. 3. de imit. Christi c. 53. semetipsum perfectè vincerit, cetera faciliùs subiugabit. Perfecta victoria est, de semetipso triumphare; qui enim semetipsum subiectum tenet, ut sensu- lita rationi, & ratio in cunctis obediat mihi, hic verè Victor est sui, & Dominus mundi.* 2. *Officio Hominis Christiani;* quod in eo consistit, juxta sanctum Cyprianum de 12. abus. hæc. *Christo, prout valet, moribus coaquetur.* Specialiter verò observet illud, quod Christus Luc. 9. ad omnes dixit: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me;* sic enim humilians seipsum cum Christo, & factus obediens usque ad mortem Crucis, accipiet nomen super omne nomen, ut scilicet verus Christianus, id est, membrum Ecclesiæ, cuius caput Christus est, esse & dici mereatur. 3. *Officio Hominis in certo Statu constituti;* cum enim in Ecclesia perinde, ut in alia Republica vel domo, diversa reperiantur officia & Status à DEO cuilibet assignati, fidelem DEI servum decet, ut diligenter inquiret, in primis quem ad Statum à DEO sit vocatus: deinde quid Status ille requirat: & quæ requiri cognoverit, studiosè exequatur. Hæc enim tria si præstiterit, nihil est, quod ab eo exigì ulterius queat. Quid autem in diversis Statibus requiratur, mox infra q. 4. percurrendo varios Status dicetur.

Qu. 3. *Quid in specie commendare debeat Confessarius cuiusvis Homini piè & Christianè vivere volenti, maximè, si primam vitam suam in peccatis consumpserit?* Resp. Ea quinque capita seu doctrinas potissimùm observandas videri, quas P. Petrus Faber ejusmodi Personis præscribere solebat: videlicet 1. Ut ante omnia recogitent in amaritudine animæ suæ cunctos exactæ ætatis annos, expientque generali vel alia sincera confessione apud peritum, prudentemque Sacerdotem. Quod quò melius fiet, eò plus conducet ad novæ vitæ rationem, ut vinum novum mittatur in utres novos. 2. Ut singulis diebus Vespere ante quietem tempus aliquod conscientiæ recognoscendæ tribuant; ubi non modo diei commissa ac prætermissa inquirent, seq; coram Deo reprehendant. ac emendationem in diem insequentem proponant; sed etiam desiderium excipient in calle Justitiæ progrediendi, novas assumendo, vel im-
rio-
infe-
eun-
neg-
ma-
ctun-
id q-
occa-
quo-
ctan-
Ut n-
per l-
quib-
esse
Tan-
Chri-
juxt-
mor-
quor-
post-
Esur-
turis
cent-
rabu-
deri-
exist-
scien-
tia
dum-
tens
post-
Phil-
mon-
Q
& 1-
ferè
sibi
prie-
exer-

riores pietatis, vel exteriores exercitationes; aut si tam multæ susceptæ sint, ut multiplicari minimè oporteat, in usitatis ob- eundis instaurando spiritum & augendo. Sub hæc componi negotia & digeri poterunt, quæ postredie sive divina sive hu- mana sunt tractaturi. 3. Ut statuatur tempus, quo sacrosan- ctum Altaris Sacramentum confessione præmissa suscipiatur; id quod cum Confessarij circumstantias Personæ, Statûs, & occasionis, considerantis consilio fieri oportet. 4. Ut certa quotidie pietatis munia, sive ad corpus, sive ad animam spe- ctantia peragantur solumque Orationi tempus tribuatur. 5. Ut memoriæ firmiter imprimantur, & quasi ad manum sem- per habeantur decreta quædam Philosophiæ Evangelicæ, ex quibus consilia & actiones cunctæ regantur, ut, enitendum esse cuique ad sui victoriam juxta notam illam gnomen: *Tantum proficies, quantum tibi ipsi vim intuleris*: l. i. de imit. Christi c. 25. Conservandam novissimorum memoriam juxta consilium Siracidis Eccl. 7. *In omnibus operibus tuis me- morare novissima, & in æternum non peccabis*. Tollendam quotidie crucem juxta monitum Christi, Luc. 9. *Si quis vult post me venire, tollat crucem suam quotidie, & sequatur me*. Esuriendum, sitiendumque Justitiam, id est, excitandam vir- tutis aviditatem juxta ejusdem Christi doctrinam Matt. 5. di- centis: *Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam satu- rabuntur*. Gaudendum, cum variæ in nos tentationes inci- derint juxta illud S. Jacobi c. 1. monitum: *Omne gaudium existimate, Fratres mei, cum in tentationes varias incideritis, scientes, quod probatio fidei vestra patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet*. Retrò nunquam respicien- dum, quia juxta Christi effatum, Luc. 9. *Nemo manum mit- tens ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno DEI*. Quod postremum monitum circa ejusmodi principia Christianæ Philolophiæ animovolvenda, ipse P. Faber inæstimabilis momenti dicebat esse.

Qu. *Quid singularibus Statibus, & imprimis Magistratibus & iudicibus commendare debeat Confessarius?* Resp. sequentia ferè commendanda. 1. Ut bene ponderent, quale officium sibi sit commissum, ideòque illa Josaphati verba sibi appro- prient. 2. Paralip. c. 19. *Videte, quid faciatis; non enim hominis exercetis iudicium, sed Domini: & quodcunque indicaveritis, in vos*

in vos redundabit. 2. Ut, quemadmodum idem Rex monuit, sit timor Domini cum ipsis, & cum diligentia cuncta faciant. 3. Ut sedulo caveant pericula, quibus officium ipsorum subiectum est, videlicet iniustitiam, respectum Personarum, & acceptationem munerum, non enim, ut idem Rex subdit, est apud Dominum DEUM nostrum iniquitas, nec Personarum acceptio, nec cupido munerum. Quæ omnia ut accuratiùs observent, proderit illis terribilem exhortationem Salomonis Sap. 6. in memoriam revocare, ubi ait: *Præbe aures vos, qui continetis multitudines, & placetis vobis in iustis nationum, quoniam data est à Domino potestas vobis, & virtus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, & cogitationes scrutabitur; quoniam cum essetis Ministri Regni illius, non rectè iudicástis, nec custodistis legem Iustitiæ, neque secundum voluntatem DEI ambulástis. Horrendè & citò apparebit vobis: quoniam iudicium durissimum in his, qui præsumunt, fiet. Exiguo enim conceditur misericordia, potentes autem potenter tormenta patientur; non enim subtrahet Personam cuiusquam DEVS, nisi verebitur magnitudinem cuiusquam.*

Qu. 5. *Quid Patribus, & Matribus Familias specialiter commendare debeat Confessarius?* Resp. tria præcipuè. 1. *Liberalem sustentationem;* ut dicere quodammodo possint suis Domesticis, quod Christus Luc. 22. Discipulis suis dixit: *Vos estis, qui permansistis mecum, & ego dispono vobis, ut edatis, & bibatis super mensam meam &c.* sed & ipsi subditi vicissim de iis usurpare possint illud S. Davidis ps. 22. *Dominus regis mei, & nihil mihi deerit: in loco pascuæ ibi me collocabit.* 2. *Christianam Institutionem:* ut scilicet in pietate, bonis artibus, & moribus decentibus instituantur, ideòque ad hæc omnia addiscenda occasio illis, mediàque subministrentur: Hic enim locum propriè habet illa S. Pauli comminatio 1. Tim. 5. *Si quis autem suorum & Domesticorum maxime curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior.* 3. *Paternam correctionem,* juxta monitum Salomonis Eccl. 7. *Filii tibi sunt? erubescito illos, & curva illos à pueritia illorum.* Rectè tamen paternam exigitur, quæ suavitatem seu lenitatem cum rigore permixtam habet, sic, ut, quemadmodum S. Gregorius l. 19. moral. monet, *regat disciplina vigor mansuetudinem, & mansuetudo ornent vigorem; & sic alterum commendetur ex altero, ut nec*

vigor sit rigidus, nec mansuetudo dissoluta. Tunc enim locum
habebit apud Subditos ea S. Bernardi exclamatio epist. 1. O
bona Mater Charitas, qua, si ve foveat infirmos, si ve exerceat
profectos, si ve arguat inquietos, diversis diversa exhibens, sicut
Filios diligit universos. Cum te arguit, mitis est: cum blanditur,
simplex est; pie solet se vire, sine dolore mulcere, patienter novit
irasci, humiliter indignari.

Qu. 6. Quid Maritus commendare debeat Confessarius? Resp.
sequencia præcipuè. 1. Dilectionem sinceram uxoris: sic enim
Apostolus Eph. 5. monet: Viri, diligite uxores vestras, sicut
& Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut il-
lam sanctificaret. 2. Liberalem sustentationem: nam, ut
idem Apostolus ait: Viri debent diligere uxores suas, ut corpora
sua; nemo enim carnem suam odio habuit, sed nutrit, & foveet
tam, sicut & Christus Ecclesiam, quia membra sumus corporis
eius, de carne eius, & de ossibus eius. 3. Debitam honoratio-
nem: uti S. Petrus 1. c. 3. monuit dicens: Viri similiter cohabi-
tantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri
impartientes honorem, tanquam & coheredibus gratie vita.
Et ideo Adamus jam olim Evam uxorem suam sociam voca-
vit dicens Gen. 3. Mulier, quam dedisti mihi sociam; ut indi-
caret, Uxorem à Marito non ut Ancillam, sed ut Sociam in
lecto, in mensa, & in honore tractari debere.

Qu. 7. Quid Vxoribus commendare specialiter debeat Confes-
sarius? R. 1. Concordem dilectionem erga Maritos: quâ & vi-
tia ipsorum patienter supportent (nam charitas omnia suffert,
omnia sustinet) onerâque communia in generandis, educan-
dis & sustentandis Liberis, aliisque Domesticis libenter par-
ticipent (hinc enim adiutorium vocavit DEUS Evam Gen. 2.
dicens: Faciamus ei adiutorium simile sibi.) 2. Timoratam
reverentiam: quoniam vir caput est mulieris, teste S. Paulo
Eph. 5. sicut Christus caput est Ecclesiæ; constat autem, quan-
tam reverentiam Ecclesia Christo exhibeat. 3. Perfectam
subiectionem: sic enim iterum monet Apostolus dicens: Mu-
lieres subdita sint viris, sicut Domino, & sicut Ecclesia subiecta
est Christo.

Qu. 8. Quid Liberis singulariter commendare debeat Con-
fessarius? Resp. 1. Amorem ingenuum erga Parentes: quo agno-
scent, vitam, & omnia, quæ habent, post DEUM ipsi se debere,
atque

atque ad eò, ut gratos se exhibeant, studiosè caveant, quid quid
 ipsis displicere potest; omne autem, quod placere, recreare,
 & consolari illos queat, sedulo exequantur. 2. *Filialem re-
 verentiam*: quam DEUS toties & tantopere commendavit,
 speciatim verò in Decalogo Exod. 20. dum præcepit: *Honora
 Patrem tuum, & Matrem tuam, ut sis longa vitus super terram.*
 Rationem verò hujus debiti rectè assignavit Tobius Senior,
 dum Tob. 4. dixit: *Honorem habebis matri tue omnibus diebus
 vitæ eius, memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passus
 sit propter te in utero suo.* 3. *Alacrem obedientiam*: uti S.
 Paulus Eph. 5. monuit dicens: *Filiis, obedite Parentibus vestris
 in Domino; hoc enim iustum est.*

Qu. 9. *Quid Famulis & Ancillis specialiter commendare de-
 beat Confessarius?* Resp. Ea ferè, quæ jam olim S. Paulus Eph. 5.
 illis commendaverat, videlicet 1. *Obedientiam perfectam*:
 quam his verbis indicavit: *Servi, obedite Dominis carnalibus
 cum timore & tremore.* 2. *Fidelitatem sinceram*: quam idem
 Apostolus insinuavit, dum ex simplicitate cordis eos obedire
 voluit. 3. *Alacritatem indefessam*: hanc enim indicant ver-
 ba illa: *non ad oculum servientes, sed ut servi Christi facientes
 voluntatem DEI ex animo, cum bona voluntate servientes.* Ut
 autem hæc tantò faciliùs præstent, efficacissimum illis me-
 dium offert, dum suadet, ut certò sibi persuadeant, ea oble-
 quia, quæ Dominis suis præstant, Christo se exhibere, & ab
 ipso se mercedem recepturos.

Qu. 10. *Quid Divitibus maximè commendare, debeat Con-
 fessarius?* Resp. ea præcipuè, quæ S. Paulus olim Timotheo 1.
 cap. 6. scripsit his verbis. 1. *Divitibus præcipe non sublimè ja-
 pere*: quia non propter divitias, sed propter earum bonum
 usum quisque commendandus est. 2. *Neque sperare in inco-
 nito divitiarum, sed in DEO vivo (qui præstat nobis omnia abso-
 lute ad faciendum)* siquidem ipse Matt. 6. dixit: *Quærite pri-
 mum Regnum DEI, & Iustitiam eius, & hæc omnia adiicientur
 vobis.* 3. *Bene agere, divites fieri in bonis operibus, facile re-
 buere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum in
 futurum, ut apprehendant veram vitam*; hæc enim solæ veræ
 divitiæ sunt, quas nec ærugo consumit, nec tinea demollit,
 nec fures effodiunt, & furantur.

Qu. 11. *Quid Opificibus, aliisve laboriosis Hominibus præ-*

tipuè commendare debeat Confessarius? Resp. 1. Bonam intentionem ante opus: ut hac ratione solari se possint illis S. Pauli verbis. 1. Cor. 15. Itaque, Fratres mei dilecti stabiles estote, & immobiles, abundates in opere Domini semper, scientes, quod labor vester non est inanis coram Domino. 2. Assiduitatem in ipso opere: juxta Siracidis c. 33. monitum: In omni opere tuo praeclens esto. 3. Iustitiam post opus: ut scilicet neminem defraudent, majus pretium aut salarium exigendo, quam iustitia permittat, sed semper in corde habeant verissimam Salomonis sententiam Sap. 8. Si quis Iustitiam diligit, labores huius magnam habent virtutem.

*Qu. 12. Quid Pauperibus precipuè commendare debeat Confessarius? Resp. 1. Ut bene contenti sint suo Statu, atque ad eod paupertatem suam, quam necessariò patiuntur, etiam voluntate sua libera amplectantur, sicque verè Pauperibus spiritu annumerari mereantur. Quod ut tantò alacriùs præstent, jubeat illos considerare tum exemplum Christi, qui, cum esset dives, propter nos egenus factus est, teste S. Paulo 2. ad Cor. 8. tum sapientissimorum & sanctissimorum Virorum, qui sponte amplexi sunt paupertatem, ut essent similiore Filio DEI, & tamen frequenter vix per longas preces hanc gratiam obtinuerunt; tum curas & pericula, in quæ conijciunt divitiæ, & liberat paupertas; tum denique præmia, quæ voluntariè seu Spiritu pauperibus promisit DEUS, scilicet centuplum, regnum caelorum, & vitam æternam; ut ad eod meritò applicare sibi possint verissimam illam S. Augustini s. 28. de verbis Domini sententiam: Non tibi displiceat paupertas tua, nihil ea potius ditius invenire. Vis nôsse, quàm locuples sit? calum emit: Quibus thesauris conferrî possit, quod pauperibus videmus inultum? ut ad regnum caelorum veniret, dives possessione sua obtinere non potuit; nunc obtinet, ut contemptu perveniat. 2. Fiduciam in DEVM: cujus oculi respiciunt super Pauperem, teste S. David ps. 10. & cui derelictus est Pauper ps. 9. quidni ergo illam ejusdem Psalmistæ sententiam à S. Francisco suis Religiosis pro Viatico dari solitam sibi quoque applicent: *Laet a super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet? aut illud etiam Christi ad S. Catharinam Senensem dictum: Cogitatu de me; & ego cogitabo de te. 3. Bonorum operum & virtutum, precipuè humilitatis & patientiæ studium: nam ideo DEUS**

DEUS carere eos divitiis temporalibus voluit, ut spirituales & veras divitias bonorum operum, quas solas secum ex hac vita auferre, illisque æternum frui possunt, tantò majori sollicitudine compararent. Ex quibus præterea illud etiam commodi haurient, ut merito sperare possint sibi, dum tali modo regnum Dei & justitiam ejus quærunt, Deum etiam ea, quæ ad corporis necessariam sustentationem requiruntur, juxta promissionem suam Matth. 6 factam adjecturum. Certè *Drum eguerunt, & esurierunt*, teste Davide psal. 36. *inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.*

Qu. 13. *Quid Senibus præcipuè commendare debeat Confessorius?* Resp. 1. Ut, quoniam juxta commune proverbium, Senibus mors in januis est, illam sibi Ezechia olim ab Isaia c. 38. dictam sententiam applicent: *Dispone domui tua, quia morieris.* atque adeò rationes suas per sinceram & frequentem contritionem ac confessionem, seriàmque penitentiam ita componant, ut ad easdem reddendas per mortem evocati intrepidè compareant. 2. Ut illam quoque vocem: *Eccu Sponsus venit, exite obviam ei.* Matt. 24. sibi dictam putent, ideòque maturè cum prudentibus virginibus lampades suas oleo bonorum operum, & præcipuè misericordiæ tam vivis, quàm defunctis exhibitæ instruere studeant. 3. Ut, cum eorum vita sit in Speculo posita, & facta eorum sint quasi perpetuum consilium & exemplum Juniorum, ita vivere studeant, ut nullam senectuti suæ maculam & execrationem conquirant, sed potiùs senectute sua digni appareant, ut olim Eleazar 2. Mach. 6. loquebatur, & cum S. Tobia Seniore reliquum vitæ suæ in gaudio consumere, & cum bono profectu timoris DEI in pace pergere queant.

Qu. 14. *Quid Viduis speciatim suadere debeat Confessorius?* Resp. quatuor illis præcipuè virtutes commendandas. 1. *Insignis vita honestatem & integritatem:* cum enim jam innuptæ sint, & ipsum Christum pro Sponso habeant, meritò juxta monitum S. Pauli 1. Cor. 7. ea ornamenta quærere debeant, per quæ ipsi magis placeant, ejusque amorem faciliùs sibi concilient. Hanc enim fortè ob causam etiam DEUS vitam ipsis eripuit, uti S. Melania agnovit, quæ, cum Maritum mortuum extulisset, DEUM laudavit, eique gratias egit, quod hoc impedimento ablato occasionem ei præbuisset, perfectius ipsi

ipſi ſerviendi. 2. *Conſtanſem ad DEVM fiduciam*: quem in finem proderit ipſis oſtendere, quantam curam ſemper Viduarum habuerit, & habiturum ſe promiſerit DEVS. Inprimis Exod. 22. dum dixit: *Vidua & Pupilla non nocebitis, ſi laſeritis eas; vociferabuntur ad me, & ego audiam clamorem earum, & indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio.* Deinde Jerem. 49. ait: *Relinque pupillos tuos, ego faciam eos vivere, & Vidua tua in me ſperabunt.* Sed & S. David ps. 145. teſtatur, quòd Pupillum & Viduam fulcipiet; ideòque eum ps. 67. Patrem Orphanorum, & Judicem Viduarum vocat. 3. *Aſſiduum Orationis ſtudium*: ſic enim S. Paulus 1. Tim. 5. monuit dicens: *Qua verè vidua eſt & deſolata ſperet in DEVM, & inſer obſecrationibus & orationibus nocte & die.* Ita exemplo ſuo docuit Anna Prophetiſſa, de qua S. Lucas c. 2. teſtatur, quòd non diſceſſerit de templo, jejuniiſ & obſecrationibus ſerviens nocte ac die. 4. *Prudentem charitatem erga Liberos & Domeſticos*, quã tum neceſſaria illis providere, tum in pietate ac timore DEI eoſdem educare ſatagant, ut ipſæ quoque jure illos cum S. Tobia ſic alloqui poſſint: *Nolite timere, Filii mei, pauperem quidem vitam gerimus, ſed multa bona habebimus, ſi timuerimus DEVM, & receſſerimus ab omni peccato, & fecerimus bene.*

Qu. 15. Quid Virginibus præcipuè commendare debeat Confeſſarius? R. tria maximè. 1. Ut agnoſcant beneficium, quod ipſis contulit DEVS, dum pro Sponſo terreno, ſe infinities pulchriorem, nobiliorem, ditioſiorem, ſapientioſiorem, ſanctioſiorem, & amabiliorem in Sponſum obtulit. 2. Ut juxta monitum S. Pauli 1. Cor. 7. *Cogitent, qua Domini ſunt, ut ſint ſancta corpore & ſpiritu*; præcipuè verò Orationi & familiaritati cum Sponſo ſuo ſtudeant, atque omnes cum eo adverſitates libenter, fortiterque excipiant. 3. Ut meminerint, ſe theſaurum Virginitatis ſuæ in vaſis fictilibus & fragilibus portare, atque adeò omnes occaſiones, in quibus periculum amittendi illum apparet, ſtudioſè declinent.

Qu. 16. Quid Juvenibus & Adoleſcentibus ſpecialiter commendare debeat Confeſſarius? R. ſequentia ferè. 1. Ut juxta doctrinam Salomonis Eccleſ. 12. meminerint Creatoris ſui in diebus Juventutis ſuæ, antequam veniat tempus afflictionis, & appropinquent anni, de quibus dicant: non mihi placent.

Inſtruit. V.

L

cent.

cent. Sicque cum Tobia juniore ab infantia timere DEVM discant. 2. Ut juxta exemplum Christi studeant non tantum ætate, sed etiam Sapientiã (aut aliis artibus in reliquam vitam servituris) & gratiã coram DEO & Hominibus proficere. 3. Ut in hunc finem libenter se subjiciant Disciplinæ Parentum & Instructorum suorum, uti iterum exemplo suo docuit Christus, qui de se hoc unum à duodecimo usque ad trigessimum annum scribi voluit, quod fuerit subditus illis, & profecerit sapientiã & gratiã, quasi significare voluerit, hanc obedientiam esse præcipuum medium, quo Juvenes & Adolescentes uti debeant ad optatum profectum in variis artibus, scientiisq; ac virtutibus faciendum.

Qu. 17. *Quibus industriis uti debeat Confessarius, ut suis Pœnitentes ad hæcenus descriptam perfectionem ducat?* R. sequentes ferè à prudentibus & expertis Confessariis præscribitur. 1. Ut, quemadmodum Ludovicus de Ponte to. 4. de perf. tr. 1. c. 13. monet, bene cognoscere studeat bonas propensiones, quas Dominus DEVS Pœnitentibus largitus est; & spiritum, quo suis inspirationibus eos ducere incipit, ut ipse se conjugat cum DEI Spiritu, & cum bona illa Pœnitentis propensione, ut illum foveat, & perficiat in bono, ad quod tendit; semper enim firmiter ac diuturnius est, quod cum majori sit animi propensione; hinc S. Dionysius inspirationes divinas stimulos dulces vocare solebat, qui jugum Domini suaviter portari faciunt. 2. Ut non nimis urgeat Pœnitentem, volens, ut uno quasi volatu ad culmen sanctitatis ascendat, sed paulatim, & per gradus ducat, eumque in finem meminerit, sic esse regnum DEI, teste Christo Marc. 4. quemadmodum si homo iaciat sementem in terram, & dormiat, & exurgat nocte ac die, & semen germinet, & increseat, dum nescit ille: ulro enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. Et cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam venit messis. Super quæ verba more suo elegantè discurrens S. Gregorius l. 22. mor. c. 14. Primum, ait, profert herbam tenerarum virtutum gradui Tironum accommodatarum; postea prodit culmus, quia operibus præstantioribus corroboratur, fitq; solidior ac firmior: postea prodit spica cum operibus proficientium propriis: denique provenit spica plena granis, quæ proferuntur opera pleniora & præstantiora, quæ sunt

sunt perfectorum propria. 4. Ut, quemadmodum S. Franciscus Xaverius, teste Turfellino l. 8. vit. c. 12. suavit, omni etiam ope adnitatur, ut, quos erudit Confessarius ad pietatem, suas sibi tentationes, incurfantésque animum cogitationes aperiant; hoc quippe ad virtutis absolutionem præcipuum subsidium esse, rudibus in hoc genere pugnae, aut non satis peritis, exercitatisque. Unde sedulò cavendum, ne severiorem se illis præbeat, ne, quia severitas fiduciam excludit, fraudes, quibus à Dæmone oppugnantur, silentio supprimant, leviùs rati, Dæmonis insidias subire, quàm acerbiter Magistri. Ita necessario nudati præsidio, telis que acerrimi hostis expositi usque eò incessentur, prementurque, donec malis domiti faciant deditioem. 5. Ut non contentus sit, communes illis vias ostendisse ad felicitatem obtinendam, sed etiam ad perfectionem cujusque statui convenientem perducere Pœnitentes suos studeat; sic enim Apostolus Coloss. c. 1. monuit, ut docerent Magistri spiritus omnem hominem in omnî sapientia, ut exhibeant omnem hominem perfectum in Christo JESU.

C A P U T V I I I.

QVID CIRCA CONFESIONEM HÆRETICORUM CONVERSORUM SIT OBSERVANDUM.

Qu. 1. *AN, & quomodo Confessarius Hæreticos à sua Hæresi abducere debeat?* R. 1. Cum ad Confessarium Ze-
losum pertineat DE I gloriam, Ecclesiæ Catholicæ augmen-
tum, & animarum salutem procurare, haud dubiè optimè fa-
cturum, si errantes ejusmodi Oviculas opportunis mediis
quærat, atque in Ovile Christi cum magno DEI, Angelo-
rumque gaudio, & ipsarum Ovicularum reductarum solatio
reducere studeat. R. 2. Modum eos reducendi quod atti-
net, ante omnia bene notandum esse ex præludio Manualis
Becani, quòd quatuor sint genera Hæreticorum: nam alij
sunt *Pertinaces*, qui, licet agnoscant, se à communi sensu Ec-
clesiæ, & SS. Patrum recedere, nihilominus ex superbia & ob-
stinatione pertinaciter in suo errore permanent, ne à veritate
convicti videantur. Alii sunt *Zelosi*, qui ex ignorantia po-
tius, quàm pertinacia judicant, suam Sectam Veritati & Evan-
gelio